

การป้องกันภาวะความดันโลหิตสูงในกะโหลกศีรษะสูงในกลุ่มผู้ป่วย
โรคทางระบบประสาทสมอง: การวิเคราะห์ปัญหา

ระพี เสียงเสนาะ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การป้องกันภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงในกลุ่มผู้ป่วยโรคทางระบบประสาทสมอง: การวิเคราะห์ปัญหา

PREVENTION OF INCREASED INTRACRANIAL PRESSURE IN PATIENTS WITH NEUROLOGICAL DISEASE: PROBLEM ANALYSIS

ระพี เสียงเสนาะ 5036799 NSAN / M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์: สุพร ดนัยคุณฤฎิกล, พย.ค., อรพรรณ โตสิงห์, พย.ค.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง กระบวนการรักษาพยาบาลผู้ป่วยและบทบาทของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงในกลุ่มผู้ป่วยโรคทางระบบประสาทสมอง ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 52 ฉบับ ประกอบด้วยงานวิจัยจำนวน 25 ฉบับ บทความวิชาการจำนวน 27 ฉบับ ร่วมกับการวิเคราะห์สถานการณ์การพยาบาลของหน่วยงาน ผลการวิเคราะห์พบว่า องค์ประกอบในการจัดระบบการดูแลในการป้องกันภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงในกลุ่มผู้ป่วยโรคทางระบบประสาทสมอง คือ นโยบายการจัดระบบที่ชัดเจน แนวทางการปฏิบัติการพยาบาลที่สามารถปฏิบัติได้ไปในแนวทางเดียวกันทั้งในระยะวิกฤตและระยะฟื้นฟู ปัจจัยที่ส่งเสริมกระบวนการการป้องกันภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงในกลุ่มผู้ป่วยโรคทางระบบประสาทสมองให้ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ คือ มีการวางแผนการพยาบาลร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ ผู้ป่วย ญาติและครอบครัว บทบาทพยาบาลในการป้องกันภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงในกลุ่มผู้ป่วยโรคระบบประสาทสมอง คือ มีการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดและสังเกตอาการเปลี่ยนแปลง แก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว และปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผลลัพธ์ที่ได้จากการป้องกันภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงในกลุ่มผู้ป่วยโรคระบบประสาทสมอง คือ ลดอัตราการพิการ อัตราการเสียชีวิต ค่าใช้จ่ายและระยะวันนอนในโรงพยาบาล

ผลการวิเคราะห์วรรณกรรมสามารถนำไปพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลที่มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ จัดฝึกอบรมพยาบาลและเจ้าหน้าที่ที่ดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ หรือทีมสหสาขาวิชาชีพมีการวางแผนการดูแลผู้ป่วยร่วมกัน

คำสำคัญ: ความดันในกะโหลกศีรษะสูง/ ความดันในกะโหลกศีรษะ/ การจัดการ/ การป้องกัน /

ผลลัพธ์

**PREVENTION OF INCREASED INTRACRANIAL PRESSURE IN PATIENTS
WITH NEUROLOGICAL DISEASE: PROBLEM ANALYSIS**

RAPEE SIANGSANOH 5036799 NSAN / M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: SUPORN

**DANAIDUTSADEEKUL, Ph.D. (NURSING), ORAPAN THOSINGHA, Ph.D.
(NURSING)**

ABSTRACT

This study aimed to analyze factors involved in increased intracranial pressure (IICP), associated nursing processes and nurses' roles for patients with neurological diseases.

Fifty seven related literatures were reviewed and analyzed including 25 research papers and 27 review papers. The clinical situation in an intensive care unit was analyzed. The study is focused on the components of structure related to policy and nursing practice guidelines for prevention of increased intracranial pressure in patients with neurological disease. It suggests that a multidisciplinary team, the patient, and family should coordinate plans to care for these patients during critical and chronic care. The study also stresses assessment and monitoring of signs and symptoms to detect increased intracranial pressure early on and to help solve the problem expeditiously. The guidelines would create a positive outcome for prevention of increased intracranial pressure in patients with neurological disease; in other words, reduce disability, mortality rate, cost and length of stay in the hospital.

In conclusion, this study is beneficial for nurses as a nursing guideline for patients with neurological disease and if implemented would be effective, It can also be used in the development of training for nurses who take care of this group of patients.

**KEY WORDS: INCREASED INTRACRANIAL PRESSURE /
INTRACRANIAL PRESSURE / MANAGEMENT/
PREVENTION / OUTCOME**

137 pages